

49005204 : สาขาวิชาทฤษฎีศิลป์

คำสำคัญ : ถวัลย์ ดัชนี/ สุนทรีภาพ/

ลักษณะ คุณสมบัติ : สุนทรีภาพในผลงานจิตรกรรมของ ถวัลย์ ดัชนี. อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ : อ.มานพ อิศรเดช. 309 หน้า.

ผลงานจิตรกรรมของ ถวัลย์ ดัชนี เป็นผลงานที่มีคุณค่าต่อสังคม และวงการศิลปกรรมของ
ไทย ถึงแม้ปัจจุบันนี้ ถวัลย์ ดัชนี และผลงานจิตรกรรมจะออกสู่สายตาประชาชนอย่างกว้างขวาง แต่
การศึกษาทำความเข้าใจต่อผลงานกลับมีอยู่อย่างจำกัด การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้เกิดความ
เข้าใจ ถึงคติความเชื่อ แรงบันดาลใจ จนถึงองค์ประกอบทางด้านศิลปะ ซึ่งมีหลายส่วนเป็นประเด็นที่
ไม่เคยมีการศึกษาวิจัยมาก่อน เป็นการศึกษาโดยใช้ผลงานจิตรกรรมเป็นศูนย์กลางในการศึกษา ส่วน
หนึ่งจากการศึกษาผลงานจริง สิ่งตีพิมพ์ และ งานวิจัย รวมถึงบทความที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่
เกี่ยวข้องทั้งหมด

ผลการศึกษาค้นพบว่า

- 1.ผลงานจิตรกรรมของ ถวัลย์ ดัชนี มีองค์ประกอบ และการวางโครงสร้างองค์ประกอบที่
ได้อิทธิพลของจิตรกรรมฝาผนังมารผจญ ซึ่งถวัลย์ นำมาพัฒนาจนเกิดเป็นรูปแบบเฉพาะตัว
- 2.การจัดวางรูปภาพสัตว์ต่างๆ ที่ปรากฏในภาพจิตรกรรมจำนวนมากสัมพันธ์กับการวาง
ทักษธาตุ(ไฟ ดิน ลม น้ำ) หลักคติความเชื่อของโบราณถูกนำมาประยุกต์ในการจัดภาพ เพื่อสะท้อนถึง
ความสมดุลของโลกธาตุ ความสมดุลของโลก และสรรพสิ่งล้วนเกี่ยวพันกันทั้งหมด
- 3.มีการรับอิทธิพลบางส่วนจากศิลปกรรมตะวันตก โดยนำรูปแบบของทัศนธาตุ รูปทรง เข้า
มาประกอบเข้ากับโครงสร้างหลักทางองค์ประกอบที่พัฒนามาจากภาพมารผจญ ในเนื้อหาที่สะท้อน
ความเชื่อทางศาสนา ความเชื่อในพื้นถิ่น

ภาควิชาทฤษฎีศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

49005204 : MAJOR : ART THEORY

KEY WORD : THAWAN DACHANEE

LUCK KOONSOMBAT : THE HARMONIOUS AESTHETICS PERCEIVED THROUGH THE PAINTINGS OF THAWAN DACHANEE. THESIS ADVISOR : MANOP ISARADEJ. 309 pp.

Even though Master Thawan Dachanee's works has given the exceptionally important and valuable for both Thai artist community and publicity, there are still limited numbers of the study to his works. This research purposed to give an understanding of from the episteme, rational and believe, to the elements of the works in which have not been analyzed in many aspects. The study was focused on the work of arts, ranges from published works along with the literature reviews

The research revealed that

1. Master Thawan Dachanee's uniqueness on the works of art was derived from the ancient mural painting of Subduing of Mara by Lord Buddha; directly on the elements and composition.

2. In most of his works, the elements, for instance the animals, were intentionally composited as the ancient believes of four elements (Fire, Earth, Wind and Water) represented the sense of balance and holisticness of Earth's nature.

3. The western art had shown partial influence to Master Thawan Dachanee's works in composition which combined to ancient Buddhist art, reflected the religious enlighten and believes.